

GORBOSCHIA

Verenigingsblad van de afdeling Gorinchem - 's-Hertogenbosch van Succulenta

Echinocereus russanthus, Big Bend National Park USA

Inhoud

Agenda voor komende bijeenkomsten

Colofon

- Adresgegevens bestuur

Ten geleide

Verslag zaterdag 8 juli

- Open kas met BBQ bij Frans en Tonny Mommers

Verslag maandag 14 augustus

- Open kas bij Jan en Betsie Nelis

Verslag maandag 11 september

- Lezing door Frans Mommers

Plant van de maand september

- *Mammillaria bombycina*

Cactusrecepten

- Papaja met mango en cactusvijg in sinaasappelgelei met roomijs van groene thee

Jaaragenda 2017

Agenda voor komende bijeenkomsten

Alle bijeenkomsten in het winterseizoen zijn in Berlicum.

Herberg De Prins, Hoogstraat 80, Berlicum. Aanvang 20.00 uur.

Maandag 9 oktober

Lezing door Ben Wijffelaars

Canarische eilanden

Maandag 13 november

Lezing door Bertus Spee

Patagonië

Maandag 11 december

Doe-avond

Quiz door Ben Wijffelaars en Cees Pulles

Maandag 8 januari 2018

Jaarvergadering

Colofon

Adresgegevens bestuur

Voorzitter:

Frans Mommers
Egyptering 18, 5152 MZ Drunen.
Tel: 0416-374393
E-mail: Frans.mommers@gmail.com

Secretaris:

Andre van Zuijlen
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.
Tel: 0412-630733
Email: succulenta@home.nl

Penningmeester:

Vacature

Bestuursleden:

Arthur van Tilborg
Esdoornlaan 11, 5248 AL Rosmalen.
Tel: 073-5215142
E-mail: arelvantilborg@gmail.com

Ben Wijffelaars
Deltapark 26, 5247 JW Rosmalen.
Tel: 073-5033894
E-mail: bwijffelaars@planet.nl

Bankinstelling:

RABO-bank, rekeningnummer **NL36RABO0142547697**
t.n.v. C. van Oord Succulenta Gorinchem – 's-Hertogenbosch.
Leden moeten lid zijn van de landelijke vereniging Succulenta.
Het lidmaatschap van de afdeling kost € 15,00 per jaar.

Ten geleide

Het is weer (bijna) voorbij die mooie zomer..... die begon zowat in mei.

Hoe herinneren wij ons de zomer 2017 over een paar jaar? Waarschijnlijk als een natte zomer met sombere dagen. Maar is dat waar? De meteorologen zeggen dat de zomer 2017 bij de top 10 van warmste zomers hoort.

De gemiddelde temperatuur over de meteorologische zomer (juni, juli, augustus) komt uit op 17,8 graden tegen 17,0 normaal. Daarmee eindigt deze zomer op de tiende plaats in de lijst van warmste zomers sinds 1901. Deze notering komt volledig door de recordwarmte in juni. In juli was de temperatuur normaal en in augustus was het iets kouder dan gebruikelijk. Juist tijdens de vier weken (22 juli tot en met 20 augustus) waarin alle scholen zomervakantie hadden, ontbrak het aan zomerse dagen.

Hoe heeft zich dat vertaald op onze hobby "de planten"? Een bijzondere bloei van onze planten. Sommige planten die normaal twee keer per seizoen bloeien zijn nu aan de derde keer bezig. Ook zie je meer dat de wolluis op sommige planten welig tiert met grote hoeveelheden. Het water geven was zeer wisselvallig. De ene maand was het erg warm en de andere weer bewolkt en regenachtig. Het andere deel van de hobby, open kas dagen de BBQ, de ELK, de beurzen waar we als Succulenta gestaan hebben, was fantastisch en zeer geslaagd mede door het weer.

Je zult je afvragen, op welke beurzen Succulenta akte de préséance heeft geven? Ja, ik heb op de plantenbeurs van de Dahliavereniging in Vught gestaan en met Peter Melis op de plantenbeurs in De Hortus Amsterdam. Hier hebben we gemerkt dat de mensen weer erg veel willen weten over cactussen en vetplanten. Met deze ervaring is het erg belangrijk dat we als vereniging veel meer aan PR moeten doen. En als ik zeg "vereniging" dan is dat niet alleen de overkoepelende vereniging Succulenta maar ook de afdelingen van de vereniging.

De zomer willen we in 2018 dan ook niet laten beginnen in mei maar in februari. Laten we als verenigingsafdeling het tuinseizoen beginnen met "TuinIdee" op 22-23-24-25 februari. De eerste aanzet willen we als bestuur in de komende bijeenkomst van 8 oktober geven. Reclame maken voor onze hobby is nu een must.

Laten we van 2018 weer een fantastisch verenigingsjaar maken en de laatste maanden 2017 laten zien dat we organisatorisch tot veel in staat zijn. Het is de laatste Gorboschia dit jaar het bestuur en de redactie wensen jullie hele fijne en gezellige feestdagen.

Frans Mommers

Verslag zaterdag 8 juli 2017

De jaarlijkse barbecue en huldigen

Op 8 juli was het dan tijd voor onze jaarlijkse barbecue van de afdeling. Het is al bijna een traditie geworden en dat komt zeker niet op de laatste plaats door het feit dat iedereen weet dat het gegarandeerd goed is. Waar we blijkbaar ook een doorlopend abonnement op hebben is op goed weer bij onze barbecue. Want ook op deze 8^e juli was het weer uitstekend en konden we tot laat buiten genieten van de drankjes en het gezelschap. Of was het andersom?

Nadat iedereen zijn welkomstdrankje had gekregen van onze gastvrouw (Tonny) en gastheer (Frans), was het eerst tijd voor het officiële gedeelte. In 2017 hadden we maar liefst twee jubilarissen, een met 25 jaar en een met maar liefst 40 jaar. Jammer genoeg heeft deze laatste – Thé Broeren – iets tegen het in de belangstelling staan en was hij dan jammer genoeg afwezig op deze avond. Wel aanwezig was de 25-jarige jubilaris, Irene Schoonus. Frans sprak stichtende woorden en Irene lachte veel en uiteindelijk kreeg Frans dan toch het speldje opgespeld. Blijkbaar vindt hij dat bij vrouwen toch wat spannend en was hij een beetje zenuwachtig. De bloemen werden overhandigd aan echtgenoot Cor, die eigenlijk ook gewoon 25 jaar lid is. Zij zijn namelijk altijd samen aanwezig op de bijeenkomsten.

Hulde aan Irene en Cor Schoonus

Daarna was het tijd voor de prijsuitreikingen van zowel de fotowedstrijd als van de plantenkeuring. Aangezien Arjen de fotowedstrijd had gewonnen kreeg hij de wisselbeker uitgereikt en de eerste prijs, zijnde een goed fles wijn. Tenminste ik hoop dat ik hierin een goede keuze heb gemaakt, maar als dat niet zo is hoor ik dat graag later. De tweede prijs bij de fotowedstrijd was voor ondergetekende, wat in elk geval betekent dat ikzelf geen foto heb kunnen maken. Nu heb ik wel Tonny met een camera rond zien lopen, dus ik ben bang dat ik toch ben vastgelegd. De winnaar van de derde prijs was niet aanwezig, dus Theo moet nog even op zijn prijs wachten.

**Tweede prijs fotowedstrijd 2017
Andre van Zuijlen**

**Eerste prijs fotowedstrijd 2017
Arjen den Boer**

De plantenkeuring van dit jaar was degene die door Nico Uittenbroek werd beoordeeld en dit leverde in elk geval een paar onverwachte winnaars op. Jan Nelis was de winnaar van de derde prijs en hij ontving hiervoor een fles wijn van duidelijk mindere kwaliteit dan die Arjen had ontvangen. Hopelijk gaan ze deze twee wijnen niet samen opdrieken en vergelijken, want dan zou ik weleens door de mand kunnen vallen. De tweede prijs was wederom voor de afwezige Theo en dus moet hij ook wachten op de fles wijn, die wat betreft kwaliteit tussen die van Arjen en Jan in zou moeten zitten. Misschien moeten we in het najaar eens een wijnavond organiseren? De eerste prijs bij de plantenkeuring was gewonnen door Anita, die van Frans de wisselbeker in ontvangst mocht nemen. De hoofdprijs was een mooi opgemaakt bloemstuk met succulenten, gemaakt door Frans. De kwaliteit van deze prijs liet duidelijk zien dat Frans enorm veel heeft opgestoken van onze bloemschikavond op 8 mei jl.

**Derde prijs plantenwedstrijd 2017
Jan Nelis**

**Eerste prijs plantenwedstrijd 2017
Anita Adriaanse**

Ja, en dan de barbecue. Wat kun je daar nog van zeggen? Het was lange tijd spitsuur rond de barbecue en de bergen vlees en kip slonken zienderogen. Er was volop te eten en drinken en dat zijn we eigenlijk wel gewend als Tonny en Frans de barbecue organiseren. Met weer een fantastisch toetje als afsluiting hadden velen, net als ik, eigenlijk weer te veel gegeten. Het was weer erg lekker, het was weer erg gezellig, het weer was weer goed, het gezelschap was weer prima.

Het was al donker toen de laatste mensen naar huis gingen en terecht Frans en Tonny hartelijk bedankten voor de vlekkeloze organisatie.
Wanneer is de volgende barbecue?

Andre
September 2017

Verslag maandag 14 augustus

Open kas bij Jan en Betsie Nelis

Het is bij mij altijd wat met mijn pogingen om de zaden van het Clichéfonds van Succulenta boven de grond te krijgen. Te droog, te nat, met mijn zaaibakken is het altijd wat. Ik zou het op een tegeltje kunnen schrijven. Net toen ik had bedacht dat de enige mogelijkheid die nog resteerde om mijn bescheiden cactuscollectie uit te breiden een forse maandelijkse investering was in de pauzeloterij van Cees Pulles, ontdekte ik dat het ook anders kan. Dat gebeurde bij het laatste kasbezoek van deze zomer op 14 augustus bij Jan Nelis. Ik heb Jan heel lang met een scheef oog bekeken. De grootte van de goed gevulde vouwkrat die Jan na afloop van de maandelijkse bijeenkomst telkens weer de trap van de Prins afzeult wekt bij mij altijd weer afgunst op. Ik ontdekte in zijn tuin dat Jan een meester is in het stekken van welke succulent dan ook. Het begint daar in Drunen een ware botanische tuin te worden. Waar je ook kijkt hangen de epiphyllums aan de bomen en elk stukje grond in de niet geringe tuin is benut om zeldzame bolgewassen een plaatsje te geven.

De botanische tuin

De meterslange schutting aan de rechterkant is door Jan op vaardige manier omgebouwd tot een verticaal plantentablet, volgestouwd met de resultaten van zijn stekactiviteiten. De dakgoot van zijn plantenkas hing bij ons bezoek vol met grote exemplaren van de *Hildewintera colademononis*, oftewel de apenstaartcactus. Jan is daarbij slachtoffer geworden, niet alleen van zijn steksucces, maar ook van zijn goedgeefsheid want na afloop van het kasbezoek hing er niet één exemplaar meer. Maar goed dat hij de moederplant van zijn apenstaarten ergens goed had verstopt achter in zijn kas, zo vertelde Jan aan mij. Naast al dat plantengedoe heeft Jan nog een hobby. In zijn professionele timmerwerkplaats stond in vol ornaat een prachtig exemplaar van een Harley Davidson, gereserveerd voor zijn kleinzoon. Weliswaar van multiplex maar niet van echt te onderscheiden.

Jan met zijn Harley Davidson

Het kasbezoek was druk bezocht, natuurlijk ook door de bekende gastvrijheid van Jan en Betsie. Ik zag ook dat Jan zijn koi karpers de vrijheid heeft gegeven en dat zijn vijver is gedempt. Jan fluisterde me in dat zijn fraaie tuinkamer uitgebreid gaat worden om de kasbezoekers in 2018 nog beter te kunnen ontvangen.

Gezellig samenzijn langs de meters lange schutting

Volgend jaar weten we meer, maar voor dit jaar geldt zeker: Jan en Betsie: Bedankt !

Ben Wijffelaars

Verslag maandag 11 september

De plant van de maand en de ledenbijeenkomst van het jaar

Toen ik een dag voor de ledenbijeenkomst van 11 september bij toeval in de kas van Andre van Zuijlen kwam keek ik natuurlijk ook even naar de planten die klaar stonden voor de loterij. Andre vertelde mij dat deze keer een *Mammillaria bombycina* de hoofdprijs was. Hij liet mij de plant zien en gelijktijdig kreeg ik een soort van ingeving dat ik een goede kans maakte om over deze plant een artikel in de Gorboschia te moeten schrijven. En als of de (cactus)duivel er mee speelde, ik won de plant en prompt vergat ik in alle drukte daarna dat ik er nog iets over moest schrijven. Zalig zijn de onwetenden. Zolang ze er tenminste niet aan worden herinnerd. Helaas gebeurde dat wel want toen Frans Mommers en ik terugkwamen van onze jaarlijkse reis naar de najaar markt in de Hortus te Amsterdam zei Frans zolang zijn neus weg of ik misschien een kort? artikeltje over de laatste ledenbijeenkomst zou willen schrijven. Dat kon dan mooi samen met mijn verhaal over de loterijplant voegde hij er nog aan toe. Voor ik het mij realiseerde had ik al ja gezegd en dus gaat dit stukje over de plant en de bijeenkomst. De bijeenkomst van het jaar omdat voor deze bijeenkomst ook onze naaste afdelingen Eindhoven en Tilburg waren uitgenodigd. Deze keer in een alleraardigst zaaltje van wijkcentrum "De Biechten" in Hintham. Zo dicht bij huis voor mij dat ik er te voet naar toe kon. Helaas regende het pijpenstelen die avond, maar daar had ik nog een paraplu voor. Alle drie de afdelingen waren goed vertegenwoordigd en nadat iedereen van koffie was voorzien zaten we vol verwachting te wachten op de Heer Gert Ubink die had toegezegd ons deze avond met een van zijn mooie lezingen te onderhouden. Maar na enige tijd wachten en wat vragende blikken richting onze voorzitter werd duidelijk dat er geen spreker zou komen. Later bleek dat Gert zich had vergist in de datum. Wij hadden dus geen spreker maar wel een voorzitter, Frans Mommers, die niet voor een gat is gevangen. Op zijn laptop stonden nog een aantal mooie lezingen van

Mammillaria bombycina

zijn reizen en daaruit werd met meerderheid van stemmen de lezing over Zuid-Afrika gekozen. Het was een prachtige lezing met voor elk wat wils, dus niet alleen aloë's of euphorbia's maar ook andere planten en mooie landschappen. Tel daarbij de goede uitleg van Frans en ik had al snel het idee dat deze lezing een prachtig alternatief was voor de lezing van Gert Ubink. In elk geval ging ik na afloop tevreden naar huis.

Zover over deze "bijeenkomst van het jaar" en nu over naar de plant van de maand: *Mammillaria bombycina*. En dan beginnen we maar in de "oudheid", wat zeggen Britton en Rose over deze cactus? Niet veel blijkt want op bladz.161 van deel IV staat dat

Neomammillaria bombicyna (Quehl) beschreven staat als *Mammillaria bombycina*

in het maandblad Kakteenk. 20 blz 149 van 1910. Het is een attractieve plant van 15 tot 20 cm lang en 5 tot 6 cm in diameter en purper bloemen van 1cm lang. Als groeiplaats geven ze alleen Mexico aan en dat geeft dus aan dat zij geen flauw idee hadden waar deze plant werkelijk groeide.

Walter Haage wist al iets meer want hij vermeldt in zijn boek "Kakteen von A bis Z" San Louis Potosi in Coahuila als vindplaats en ook dat de bloemen inmiddels 1,5 cm. lang zijn geworden. Als laatste voegt hij eraan toe dat de plant voorzichtig en van onder water moet worden gegeven. Waarschijnlijk is dit om de zijdeachtige bedoorning niet te beschadigen.

Dan maar eens het internet op voor wat extra informatie. Wikipedia vermeldt dat de "Silken Pincushion Cactus" inmiddels op de rode lijst van bedreigde soorten staat en dat hij gevonden kan worden in de staten Jalisco en Aguascalientes.

Wikipedia geeft in tegenstelling tot Britton & Roos en Walther Haage aan dat deze mammillaria veel spruiten geeft en uiteindelijk een grote groep zal vormen. Ik vind het merkwaardig dat die vermelding bij de overige ontbreekt.

Op deze site <http://mammillaria.forumotion.net/t1016-mammillaria-bombycina> vind je een aantal prachtige foto's gemaakt door Wolter ten Hoeve gemaakt op de vindplaats.

Foto uit de natuur van Wolter ten Hoeve

Aangezien ik nooit een echte mammillarialiefhebber ben geweest kan ik niet uit eigen ervaring spreken over de verzorging van deze plant. Maar ik elk geval ga ik proberen van mijn "plant van de maand" een echte showplant te maken.

Peter Melis

Cactusrecept

Papaja met mango en cactusvijg in sinaasappelgelei met roomijs van groene thee

Ingrediënten

Sinaasappelgelei

- * 400 ml sinaasappelsap
- * 4 gram agar agar
- * 1 rijpe mango
- * 4 cm citroengras
- * 50 ml Cointreau fruit
- * 7 blaadjes munt
- * 2 rijpe papaja's

Room ijs van groene thee

- * 250 ml volle melk
- * 1 kardemompeul
- * 100 gram fijne suiker
- * 1 vanillestokje
- * 8 eierdooiers
- * 1 el groene theepoeder (matcha)
- * 1 steranijs
- * 150 ml slagroom

Eindbereiding en presentatie

- * 1 bakje honny cress
- * fruit (bijvoorbeeld frambozen en blauwe bessen)

De bereiding

Sinaasappelgelei

- Breng het sinaasappelsap met het citroengras en de munt aan de kook.
- Laat circa 5 minuten trekken.
- Haal het citroengras en de munt eruit.

- Breng het sap opnieuw aan de kook.
- Voeg de agar agar toe en laat al roerende oplossen.
- Laat het sap circa 1 minuut zachtjes koken.
- Voeg de Cointreau toe.

Fruit

- Schil en halveer de papaja en schep de zaadjes eruit.
- Snijd de helften in parten van 3 millimeter dik.
- Dompel ze 3 seconden in kokend water en laat ze op keukenpapier uitlekken.
- Snijd de mango in smalle parten van 3 millimeter dik.
- Maak een ringvorm aan de onderzijde goed dicht met plastic folie of gebruik een flexibel vormpje van circa 8 centimeter doorsnede.
- Vul de ring of vorm met papaja en mango en schenk er sinaasappelgelei tussendoor.
- Laat opstijven in de koelkast.

Groene thee ijs

- Halveer het vanillestokje in de lengte en schraap het merg eruit.
- Breng melk met vanillemerg, steranijs, suiker en kardemom aan de kook
- Haal van het vuur af, afgesloten met een deksel circa 10 minuten trekken.
- Klop eidooiers en slagroom tot een glad mengsel.
- Giet de melk door een bolzeef in een schone pan.
- Verwarm tot 80°C.
- Schenk een derde van de warme melk bij het groene theepoeder.
- Laat al roerende met een vork oplossen.
- Schenk er de rest van de melk bij.
- Giet de groene theemelk al roerende bij het room-eidooiermengsel.
- Schenk de massa terug in de pan en verwarm onder voortdurend roeren tot 75°C.
- Giet het mengsel door een zeef in een schone kom die op ijswater staat.
- Roer de compositie koud.
- Draai er in de ijsmachine ijs van.

Eindbereiding en presentatie

- Haal de gelei uit de vorm en presenteer met ijs van groene thee, honny cress en fruit naar smaak.

JAARAGENDA 2017

Afdeling Succulenta Gorinchem – 's-Hertogenbosch

- Maandag 9 januari** Jaarvergadering
Zaaiwedstrijd
- Maandag 13 februari** Lezing: I Love.....
Door: Frans Mommers
- Maandag 13 maart** Lezing: Over de Antillen
Door: Peter van Dongen
- Maandag 10 april** Plantenkeuring - door Nico Uittenbroek
Fotowedstrijd - foto's voor 1 april inleveren bij Andre
- Maandag 8 mei** Doe- avond Bloemsierkunst. Plaats van handeling:
"Cepu Constructions bv" Mandenmaker 30, 5253 RC Nieuwkuijk
- Zaterdag 20 mei** Cactusreisje samen met de afdeling Eindhoven
Opstapplaats: "CEPU Constructions bv" Mandenmaker 30, 5253 RC Nieuwkuijk
- Maandag 5 juni** 2e Pinksterdag Open Kas bij: Andre van Zuijlen - Frans en Tonny Mommers -
Cees en Marleen Pulles - Hans Biesheuvel – Cor en Irene Schoonus
- Maandag 12 juni** Open kas/tuin
Bij Hans en Netty Sleutjes
- Zaterdag 8 juli** Open kas met BBQ
Bij Frans en Tonny Mommers
- Maandag 14 augustus** Open kas
Bij Jan en Betsie Nelis
- Maandag 11 september** Lezing samen met Eindhoven en Tilburg.
Organisatie Afdeling: Gorinchem - 's-Hertogenbosch
Door Gert Ubink
- Maandag 9 oktober** Canarische eilanden
Door Ben Wijffelaars
- Maandag 13 november** Lezing: ?
Door Bertus Spee
- Maandag 11 december** Doe- avond
Quiz door Ben en Cees